

Ministarstvo poljoprivrede

Procedure za provođenje službenih
kontrola u području sigurnosti hrane i
hrane za životinje

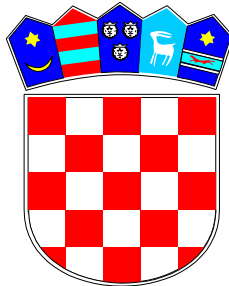
Izdanje/izmjena

br: 02/2014

Datum:

14.10.2014.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROCEDURE ZA PROVOĐENJE SLUŽBENIH KONTROLA U PODRUČJU SIGURNOSTI HRANE I HRANE ZA ŽIVOTINJE

Zagreb, listopad 2014.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

SADRŽAJ

1. Nadležno tijelo i podjela odgovornosti.....	1
2. Cilj i područje primjene	1
3. Relevantni propisi	3
4. Pojmovi.....	9
5. Zahtjevi za osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola	11
6. Planiranje službenih kontrola	13
7. Kontrolne metode i tehnike	15
8. Kontrolne aktivnosti	16
8.1 UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA/PRIKUPLJANJE DOKAZA	17
8.2 REZULTATI SLUŽBENE KONTROLE	19
8.3 IZRADA ZAPISNIKA	20
8.4 POSTUPANJE PO PROVEDENOJ SLUŽBENOJ KONTROLI.....	22
9. Vođenje evidencija	24
10. Odgovornosti	24

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

1. NADLEŽNO TIJELO I PODJELA ODGOVORNOSTI

Nadležna tijela za uspostavu i provedbu pojedinih područja politike sigurnosti hrane su ministarstvo nadležno za poljoprivredu i ministarstvo nadležno za zdravlje.

Ministarstvo poljoprivrede (MP) je nadležno za provođenje službenih kontrola u područjima obuhvaćenim propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja i ostalim područjima u kojima se posebni propisi pozivaju na provedbu službenih kontrola.

Ministarstvo poljoprivrede (MP) je nadležno za osiguranje učinkovite suradnje i koordinacije aktivnosti službenih kontrola te za komunikaciju i izvješćivanje u sustavu službenih kontrola između svih tijela uključenih u provođenje službenih kontrola i predstavlja kontakt točku prema Europskoj komisiji.

Nadležna tijela za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje te zdravlja i dobrobiti životinja su Ministarstvo poljoprivrede (MP) i Ministarstvo zdravlja (MZ).

2. CILJ I PODRUČJE PRIMJENE

Cilj ovoga dokumenta je osigurati da se službene kontrole u području sigurnosti hrane i hrane za životinje provode na isti način, neovisno o tome koje tijelo ih provodi.

Ove procedure primjenjuju osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje.

Člankom 8. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja propisano je da se službene kontrole provode u skladu s dokumentiranim procedurama. Dokumentirane procedure moraju sadržavati informacije i upute osobama ovlaštenim za provođenje službenih kontrola uključujući, između ostaloga, i područja navedena u Prilogu I. Poglavlju II. navedene Uredbe.

Opće obveze organizacije službenih kontrola

(1) Službene kontrole moraju se provoditi redovito, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti, kako bi se postigli ciljevi propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja, uzimajući u obzir sljedeće:

- (a) utvrđene rizike povezane sa životinjama, hranom ili hranom za životinje, poslovanjem s hranom ili hranom za životinje, upotrebom hrane ili hrane za životinje ili bilo kojim procesom, materijalom, tvari, aktivnosti ili postupkom koji mogu utjecati na sigurnost hrane ili hrane za životinje, na zdravlje ili dobrobit životinja;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- (b) dokumentaciju o ranijem postupanju subjekata u poslovanju s hranom ili hranom za životinje o udovoljavanju propisima o hrani ili hrani za životinje, o zdravlju i zaštiti životinja;
 - (c) pouzdanost vlastitih provjera/samokontrola koje su već provedene; i
 - (d) informacije koje bi mogle ukazivati na nesukladnost.
- (2) Službene kontrole moraju se provoditi bez prethodne najave, osim u slučajevima kad se provodi revizija, kad je potrebno prethodno obavijestiti subjekta u poslovanju s hranom ili hranom za životinje. Službene kontrole se mogu provoditi i nasumično (*ad hoc*).
 - (3) Službene kontrole moraju se provoditi u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane ili hrane za životinje, i na životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla. Službene kontrole u svrhu postizanja ciljeva propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja moraju uključiti kontrolu poslovanja s hranom ili hranom za životinje, upotrebe i skladištenja hrane i hrane za životinje, bilo kojeg procesa, materijala, tvari, aktivnosti ili postupaka, uključujući i prijevoz koji se odnosi na hranu ili hranu za životinje i na žive životinje.
 - (4) Službene kontrole moraju se s istom pozornošću primjenjivati pri izvozu iz Zajednice, stavljanju na tržište unutar Zajednice, kao i pri unošenju iz trećih zemalja na područja navedena u Prilogu I Uredbe (EZ) br. 882/2004.
 - (5) Proizvodi namijenjeni izvozu na područje u drugu državu članicu moraju se kontrolirati s istom pozornošću kao oni koji se stavljaju na unutarnje tržište.
 - (6) Nadležno tijelo i druga nadležna tijela za provođenje službenih kontrola mogu putem ne diskriminirajućih provjera provjeriti zadovoljavaju li hrana i hrana za životinje propise o hrani i hrani za životinje. U razmjerima u kojima je to strogo neophodno za organizaciju službenih kontrola, nadležno tijelo i druga nadležna tijela za provođenje inspekcije mogu zatražiti od subjekata u poslovanju s hranom kojima se roba isporučuje iz druge države članice da obavijeste o dolasku takovih roba.
 - (7) Ako za vrijeme provjere na odredištu ili za vrijeme skladištenja ili prijevoza, nadležno tijelo ili nadležna tijela za provođenje službenih kontrola utvrde nesukladnost, ona će poduzeti odgovarajuće mjere, koje mogu uključivati i vraćanje pošiljke u državu članicu podrijetla.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

3. RELEVANTNI PROPISI

UREDBE:

- Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL L 139, 30. 4. 2004., sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja;
- Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane;
- Uredba Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (SL L 338, 22. 12. 2005. sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju provedbenih mjera za određene proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i za organizaciju službenih kontrola na temelju Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, odstupanju od Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 854/2004 (SL L 338, 22. 12. 2005., sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba Komisije (EZ) br. 2075/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju posebnih pravila za službene kontrole trihinele u mesu (SL L 338, 22. 12. 2005., sa svim izmjenama i dopunama);
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) 396/2005 od 23. veljače 2005. godine o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla;
- Uredba Komisije (EZ-a) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. kojom se utvrđuju higijenski zahtjevi za hranu za životinje;
- Uredba Komisije (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- Uredba Europskoga parlamenta i Vijeća (EZ-a) br. 1831/2003 od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje;
- Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002;
- Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive;
- Uredba Komisije (EZ) br. 429/2008 od 25. travnja 2008 o detaljnim pravilima za provođenje Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1831/2003 u vezi s pripremom i predlaganjem zahtjeva te procjenom podataka hrani za životinje i izdavanja odobrenja za iste;
- Uredba Komisije (EU) br. 225/2012 od 15. ožujka 2012. o izmjeni Priloga II. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odobrenja objekata koji stavljaju na tržište proizvode dobivene iz biljnih ulja i mješavina masti za uporabu u hrani za životinje i u pogledu posebnih zahtjeva za proizvodnju, skladištenje, prijevoz i testiranje na dioksin ulja, masti i proizvoda dobivenih od njih;
- Uredba Komisije (EZ-a) br. 68/2013 od 16. siječnja 2013. o Katalogu krmiva;
- Uredba Komisije (EU) br. 574/2011 od 16. lipnja 2011. o izmjeni Priloga I. Direktive 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu najvećih dopuštenih količina za nitrite, melamin, Ambrosia spp. i prijenosu nekih kokcidiostatika i histomonostatika i o konsolidaciji Priloga I. i II. Direktive;
- Uredba Komisije (EU) br. 277/2012 od 28. ožujka 2012. o izmjeni Priloga I. i II. Direktive 2002/32/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu najvećih dopuštenih količina i utvrđivanja pragova za pokretanje postupka za dioksine i poliklorirane bifenile;
- Uredba Komisije (EU) br. 744/2012 od 16. kolovoza 2012. o izmjeni Priloga I. i II. Direktive 2002/32/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu najvećih dopuštenih količina za arsen, fluor, olovo, živu, endosulfan, dioksine, Ambrosia spp., diklazuril i lasalocid A natrij i utvrđivanja pragova za pokretanje postupka za dioksine;
- Uredba Komisije (EU) br. 107/2013 od 5. veljače 2013. o izmjeni Priloga I. Direktivi 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu najvećih dopuštenih količina melamina u konzerviranoj hrani za kune ljubimce;
- Uredba Komisije (EZ-a) br. 152/2009 od 27. siječnja 2009. o planu uzorkovanja i metodama analize za službenu kontrolu hrane za životinje;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- Uredba Komisije (EU) br. 51/2013 od 16. siječnja 2013 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 152/2009 glede analitičkih metoda za određivanje sastojaka životinjskog podrijetla za službenu kontrolu hrane za životinje;
- Uredba Komisije (EU) br. 691/2013 od 19. srpnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 152/2009 o metodama uzorkovanja i analize;
- Uredba Komisije (EU) br. 709/2014 od 20. lipnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 152/2009 u pogledu određivanja količina dioksina i polikloriranih bifenila;
- Uredba Komisije (EU) br. 1070/2010 od 22. studenoga 2010. o izmjeni i dopuni Direktive 2008/38/EZ kojom se popisu predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene dodaje potpora metabolizmu zglobova u slučaju osteoartritisa u pasa i mačaka;
- Uredba Komisije (EU) br. 5/2014 od 6. siječnja 2014. o izmjeni Direktive 2008/38/EZ o utvrđivanju popisa predviđenih namjena korištenja hrane za životinje za posebne hranidbene namjene;
- Uredba br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. godine koja postavlja odredbe za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija;
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja (SL L 303, 18. 11. 2009.);
- Uredba br. 56/2013 Komisije od 16. siječnja 2013. godine o izmjeni Dodatka I i IV Uredbe 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća koja postavlja odredbe za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija;
- Uredba (EZ) br. 1760/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o uvođenju sustava označivanja i registracije životinja vrste goveda, označivanju goveđeg mesa i proizvoda od goveđeg mesa i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 820/97 (SL L 204, 11. 8. 2000.);
- Uredba Komisije (EU) br. 210/2013 od 11. ožujka 2013. o odobravanju objekata koji proizvode klice sukladno Uredbi (EZ) br. 852/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 68, 12. 3. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 210/2013);
- Uredba Komisije (EZ) br. 37/2005 od 12. siječnja 2005. o praćenju temperatura u prijevoznim sredstvima i prostorima za skladištenje i čuvanje brzo smrznute hrane namijenjene prehrani ljudi (SL L 10, 13. 1. 2005);
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 931/2011 od 19. listopada 2011. o zahtjevima sljeditivosti utvrđenim Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća za hranu životinjskog podrijetla (SL L 242, 20. 9. 2011.).

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

ZAKONI:

- Zakon o hrani (»Narodne novine«, br. 81/13. i 14/14.);
- Zakon o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 82/13. i 148/13.);
- Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (»Narodne novine«, br. 81/13. i 14/14.);
- Zakon o veterinarsko medicinskim proizvodima (»Narodne novine«, br. 84/08. i 56/13.);
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (»Narodne novine«, br. 81/13.);
- Zakon o zaštiti životinja (»Narodne novine«, br. 135/06. i 37/13.);
- Zakon o provedbi Uredbi Europske unije o zaštiti životinja (»Narodne novine«, br. 125/13., 14/14. i 92/14.);
- Zakon o sanitarnoj inspekciji (»Narodne novine«, br. 113/08. i 88/10.);
- Zakon o kontaminantima (»Narodne novine«, br. 39/13.);
- Zakon o prehrambenim aditivima, aromama i prehrambenim enzimima (»Narodne novine«, br. 39/13.);
- Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (»Narodne novine«, br. 56/13.);
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 79/07., 113/08. i 43/09.);
- Zakon o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom (»Narodne novine«, br. 25/13. i 41/14.);
- Zakon o općem upravnom postupku (»Narodne novine«, br. 47/09.);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 80/13.);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje i Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ (»Narodne novine«, br. 18/13.);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (»Narodne novine«, br. 80/13.).

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

PRAVILNICI I POPISI:

- Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane («Narodne novine», br. 63/11., 79/11. i 90/13.);
- Pravilnik o vođenju upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom («Narodne novine», br. 125/08., 55/09. i 130/10.);
- Pravilnik o posebnim uvjetima za objekte u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji se odobravaju pod posebnim uvjetima («Narodne novine», br. 15/10. i 133/10.);
- Pravilnik o klanju životinja namijenjenih potrošnji u kućanstvu («Narodne novine», br. 85/14.);
- Pravilnik o učestalosti uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjetima i načinu smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje («Narodne novine», br. 30/10. i 38/12.);
- Pravilnik o oznakama zdravstvene ispravnosti i identifikacijskim oznakama hrane životinjskog podrijetla («Narodne novine», br. 92/12. i 80/13.);
- Pravilnik o alternativnoj identifikacijskoj oznaci za određenu hranu životinjskog podrijetla («Narodne novine», br. 75/09.);
- Pravilnik o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji («Narodne novine», br. 110/10.);
- Pravilnik o mikrobiološkom razvrstavanju i postupku u slučaju onečišćenja živih školjkaša («Narodne novine», br. 118/09.);
- Pravilnik o posebnim pravilima organizacije i provedbe službenih kontrola koja se provode na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša («Narodne novine», br. 82/14.);
- Pravilnik o popratnoj dokumentaciji za svježe proizvode ribarstva i žive školjkaše u unutarnjem prometu («Narodne novine», br. 18/09.);
- Pravilnik o izdavanju znanstvenog mišljenja i pružanju znanstvene i tehničke pomoći («Narodne novine», br. 130/09.);
- Pravilnik o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje («Narodne novine», br. 43/10.);
- Pravilnik o pomoći Europskoj komisiji i suradnji između Europske komisije i Republike Hrvatske u znanstvenom razmatranju pitanja o hrani («Narodne novine», br. 36/13.);
- Popis službenih laboratorija za hranu i hranu za životinje («Narodne novine», br. 46/14.);
- Popis službenih laboratorija u području provedbe veterinarske djelatnosti («Narodne novine», br. 123/11.);

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- Popis referentnih laboratorija u području provedbe veterinarske djelatnosti (»Narodne novine«, br. 145/11.);
- Popis institucija uključenih u nacionalnu mrežu institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (»Narodne novine«, br. 138/12.);
- Pravilnik o sanitarno tehničkim i higijenskim te drugim uvjetima koje moraju ispunjavati vodoopskrbni objekti (»Narodne novine«, br. 14/14.);
- Pravilnik o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (»Narodne novine«, br. 155/13.);
- Pravilnik o registraciji i odobravanju objekata u kojima posluju subjekti u poslovanju s hranom za životinje (»Narodne novine«, br. 72/08.);
- Pravilnik o registraciji primarnih proizvođača hrane za životinje (»Narodne novine«, br. 153/11.);
- Pravilnik o nepoželjnim tvarima u hrani za životinje (»Narodne novine«, br. 80/10. i 124/12.);
- Pravilnik o hrani za životinje za posebne hranidbene namjene (»Narodne novine«, br. 133/13.);
- Pravilnik o ljekovitoj hrani za životinje (»Narodne novine«, br. 120/11.);
- Pravilnik o kategorijama krmiva koje se koriste za označavanje hrane za kućne ljubimce (»Narodne novine«, br. 36/13.).

NAPUTAK I NAREDBE:

- Naputak o stavljanju na tržište Republike Hrvatske genetski modificirane hrane i genetski modificirane hrane za životinje odobrene na tržištu Europske unije (»Narodne novine«, br. 83/13.);
- Naredba o obveznom pregledu mesa svinja na prisutnost oblića roda trichinella kod klanja za osobnu uporabu u kućanstvu (»Narodne novine«, br. 28/10.);
- Naredba o privremenim mjerama u odnosu na sadržaj aflatoksina M1 u mliječnim proizvodima (»Narodne novine«, br. 39/13.).

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

4. POJMOVI

Za potrebe ovog dokumenta, primjenjuju se pojmovi iz propisa o hrani i hrani za životinje, a posebice:

„*Nadležno tijelo*“ je središnje tijelo države članice koje je nadležno za organizaciju službenih kontrola ili svako drugo nadležno tijelo na koje je prenesena takova nadležnost; po potrebi, to vrijedi također za odgovarajuće tijelo treće zemlje.

„*Nadležna tijela za provođenje službenih kontrola*“ su Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravlja.

„*Kontrolno tijelo*“ je neovisna treća strana na koju je nadležno tijelo prenijelo određene kontrolne zadatke.

„*Propisi o hrani*“ su zakoni i drugi propisi koji uređuju pitanje hrane općenito te posebno zdravstvenu ispravnost hrane, bilo na razini Zajednice ili države, a obuhvaćaju sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kao i hrane za životinje koja se proizvodi ili kojom se hrane životinje za proizvodnju hrane.

„*Propisi o hrani za životinje*“ su propisi kojima se općenito regulira područje hrane za životinje i posebno zdravstvena ispravnost hrane za životinje, bilo na razini Zajednice ili na nacionalnoj razini; njima su obuhvaćene sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane za životinje, kao i uporaba hrane za životinje.

„*Službena kontrola*“ znači svaki oblik kontrole koju nadležno tijelo odnosno nadležna tijela za provođenje službenih kontrola provode s ciljem verifikacije sukladnosti propisa o hrani i hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja.

„*Verifikacija*“ znači provjeravanje, pregledom i razmatranjem objektivnih dokaza, jesu li zadovoljeni utvrđeni uvjeti.

„*Revizija*“ (engl. *audit*) je sustavno i neovisno preispitivanje kojim se treba ustanoviti je li djelovanje i uz to povezani rezultati u skladu s planovima, provode li se ti planovi učinkovito i jesu li prikladni za postizanje ciljeva.

„*Inspekcija*“ znači kontrolu hrane ili hrane za životinje kako bi se verificiralo da su zadovoljeni uvjeti propisa o hrani ili hrani za životinje te zdravlju i dobrobiti životinja.

„*Monitoring*“ znači sustavno provođenje niza planiranih promatranja ili mjerenja kako bi se dobio opći pregled stanja provedbi propisa o hrani i hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja.

„*Nadziranje*“ znači sustavno promatranje jednog ili više subjekata u poslovanju s hranom ili hranom za životinje, ili njihovih aktivnosti.

„*Uzimanje uzoraka za analizu*“ znači uzimanje hrane ili hrane za životinje ili bilo kojih drugih tvari, uključujući one iz okoliša, koji su važni za proizvodnju, preradu i distribuciju

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

hrane ili hrane za životinje ili za zdravlje životinja, kako bi se analizom verificirala provedba propisa o hrani i hrani za životinje te o zdravlju životinja.

„*Subjekt u poslovanju s hranom*“ (SPH) jest fizička ili pravna osoba odgovorna da osigura nesmetanu provedbu odredbi propisa o hrani unutar poslovanja s hranom kojim upravlja.

„*Subjekt u poslovanju s hranom za životinje*“ (SPH) jest fizička ili pravna osoba odgovorna da osigura nesmetanu provedbu odredbi propisa o hrani unutar poslovanja s hranom za životinje kojim upravlja.

„*Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola*“ je plan službenih kontrola koji je izradilo nadležno tijelo, a koji sadrži opće informacije o ustrojstvu i organizaciji sustava službenih kontrola.

„*Godišnji plan službenih kontrola*“ je plan službenih kontrola koji je izradilo nadležno tijelo i/ili nadležna tijela za provođenje službenih kontrola, a koji se temelji na analizi rizika te definira ciljeve, podjelu odgovornosti, prioritete službenih kontrola i raspodjelu resursa. Godišnji planovi službenih kontrola su sastavni dio višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola, a izrađuju se za pojedina područja.

„*Provedba planiranih službenih kontrola*“ znači aktivnost osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola, u skladu s Godišnjim planom službenih kontrola, s ciljem određivanja operativnih detalja službenih kontrola.

„*Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola*“ su osobe koje provode službene kontrole u ime nadležnog tijela za provođenje službenih kontrola korištenjem prikladnih kontrolnih metoda i tehnika kao što su monitoring, nadziranje, verifikacija, revizija, inspekcija, uzimanje uzoraka i analiza. Slijedom navedenog, osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola su osobe koje provode inspekciju, osobe koje provode reviziju itd.

„*Kriteriji službene kontrole*“ su ciljevi ili zahtjevi propisa o hrani ili hrani za životinje koji služe kao polazišna točka s kojom se uspoređuju činjenice/dokazi utvrđeni/prikupljeni tijekom provedbe službene kontrole.

„*Činjenice/Dokazi službene kontrole*“ znače bilo koju vrstu provjerljivih informacija utvrđenih/prikupljenih tijekom provedbe službenih kontrola.

„*Rezultati službene kontrole*“ dobivaju se usporedbom činjenica/dokaza utvrđenih/prikupljenih tijekom provedbe službene kontrole s kriterijima službene kontrole.

„*Nesukladnost*“ znači bilo koje ne udovoljavanje propisima o hrani ili hrani za životinje.

„*Procedure*“ čine svi pisani postupci, operativne upute, kontrolne liste, izvješća, zapisnici i drugi dokumenti izrađeni od strane nadležnog tijela i nadležnih tijela za provođenje službenih kontrola u skladu s kojima se provode službene kontrole, a čiji je cilj osigurati da se službene kontrole provode sukladno načelima propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja. Procedure moraju sadržavati informacije i upute osobama ovlaštenim za provođenje službenih kontrola.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

„Korektivna mjera“ znači skup koordiniranih mjera koje subjekt u poslovanju s hranom ili hranom za životinje mora provesti u svrhu ispravljanja utvrđenih nesukladnosti.

5. ZAHTJEVI ZA OSOBE OVLAŠTENE ZA PROVOĐENJE SLUŽBENIH KONTROLA

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola ne smiju biti ni u kakvom sukobu interesa kako bi mogle svoje zadatke obavljati objektivno, nepristrano, dosljedno i stručno te osigurati povjerljivost podataka.

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola poslove službenih kontrola moraju obavljati na način da osiguraju učinkovitu i djelotvornu koordinaciju i multidisciplinarnu suradnju između pojedinih ustrojstvenih jedinica nadležnog tijela i nadležnih tijela za provođenje službenih kontrola.

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola:

- poslove službenih kontrola moraju obavljati u skladu s načelima definiranim propisima o hrani i hrani za životinje i u Višegodišnjem nacionalnom planu službenih kontrola koje je izradilo nadležno tijelo;
- moraju se pridržavati relevantnih procedura i operativnih uputa koje je izradilo nadležno tijelo i nadležna tijela za provođenje službenih kontrola;
- moraju biti educirane u području njihovih nadležnosti za stručno obavljanje zadataka i provođenje službenih kontrola na dosljedan način;
- moraju biti sustavno dodatno educirane te
- moraju multidisciplinarno surađivati.

ZAHTJEVI ZA OSOBE OVLAŠTENE ZA PROVOĐENJE SLUŽBENIH KONTROLA

Integritet

Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora biti iskrena i poštena prema drugim osobama ovlaštenim za provođenje službenih kontrola te prema SPH, kako bi se uspostavilo povjerenje.

Objektivnost i nepristranost

Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora biti objektivna pri davanju mišljenja, procjena i preporuka te ne smije biti pod utjecajem tuđih shvaćanja ili tuđih osobnih interesa.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

Povjerljivost

Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola ne smije otkrivati informacije do kojih je došla tijekom provođenja službenih kontrola, a koje se po svojoj prirodi u određenim opravdanim slučajevima, smatraju službenom tajnom.

Službenom tajnom smatraju se sljedeće informacije:

- povjerljivost preliminarnog istražnog postupka ili sudskog postupka u tijeku;
- osobni podaci;
- informacije zaštićene posebnim propisima u svezi s određenom profesionalnom tajnom, tajnosti donošenja odluka, međunarodnim odnosima i obranom.

Nepostojanje sukoba interesa

Sukob interesa se pojavljuje u bilo kojoj situaciji u kojoj rezultati službene kontrole mogu dospjeti pod utjecaj čimbenika koji bi djelovanjem na osobu ovlaštenu za provođenje službenih kontrola ugrozili njegovu nepristranost.

Sukob interesa može se pojaviti kroz:

- Dogovore o kompenzaciji između osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola i SPH koji je predmet službene kontrole ili između osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola i bilo kojeg drugog tijela ili pojedinca s kojim SPH ima ugovor ili obavlja razmjenu. Kompenzacija uključuje posrednu ili neposrednu naknadu te poklone i usluge.
- Izravan financijski interes u SPH koji je predmet službene kontrole;
- Neizravan financijski interes u SPH koji je predmet službene kontrole:
 - Vlasništvo ili ulog u bilo kojem poslovnom subjektu s kojim SPH ima ugovor ili obavlja razmjenu u okviru djelatnosti.
 - Moguće vlasništvo ili ulog ili dogovor o kompenzaciji s poslovnim subjektom ili pojedincem s kojim SPH pregovara o obavljanju razmjene ili o uspostavi dogovora u okviru djelatnosti.

U slučaju da osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola ima razloga vjerovati da se u određenoj situaciji nalazi u sukobu interesa, o toj situaciji mora obavijestiti svojeg nadređenog i mora se suzdržati od obavljanja bilo kakve aktivnosti koja može dovesti do sukoba interesa.

Pomaganje SPH u razvoju njegovog programa sigurnosti hrane ili hrane za životinje ne vodi nužno do sukoba interesa. Postoje situacije u kojima nadležno tijelo ili nadležno tijelo za provođenje službene kontrole predstavlja jedini izvor edukacije za SPH.

Sukob interesa ne postoji sve dok osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola savjetuje SPH o načinima kontrole opasnosti, bez davanja posebnih uputa o sustavu upravljanja kojeg bi trebao primijeniti, i još važnije, bez primanja bilo kakve naknade za savjete.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

6. PLANIRANJE SLUŽBENIH KONTROLA

U svrhu osiguranja postizanja ciljeva Višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola te učinkovite provedbe godišnjih planova službenih kontrola, službene kontrole se moraju planirati. U slučaju specifičnih situacija, može se odlučiti za izvanredne rokove provođenja službenih kontrola.

Pri planiranju aktivnosti službene kontrole, a naročito pri odabiru područja kontrole nadležno tijelo i nadležna tijela za provođenje službenih kontrola te osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola moraju uzeti u obzir gdje i zašto se provodi službena kontrola te pri tome odrediti sljedeće:

- **Gdje:** subjekt u poslovanju s hranom ili hranom za životinje.
- **Zašto:** ciljevi službene kontrole u obzir moraju uzeti sljedeće: način poslovanja s hranom odnosno, hranom za životinje; utvrđene rizike; dokumentaciju o ranijem postupanju SPH sukladno propisima o hrani i hrani za životinje; pouzdanost vlastitih kontrola SPH odnosno samokontrola koje su ranije provedene; informacije koje bi mogle ukazivati na nesukladnost.
- **Što:** područje i opseg službene kontrole (objekti, postrojenja, aktivnosti i procesi, dokumenti, zapisi itd.).
- **Kada:** datum i vrijeme početka te očekivano trajanje planirane službene kontrole pri čemu očekivano trajanje službene kontrole treba biti određeno u skladu sa složenošću i opsegom zadataka koje treba provesti.
- **Tko:** osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola trebaju biti odabrane prema specifičnim znanjima i iskustvu, uzimajući u obzir zadatke koje treba obaviti.
- **Kako:** kontrolne metode i tehnike te kontrolne aktivnosti, radna dokumentacija odnosno procedure, oprema koja će se koristiti te po mogućnosti i odjeća koja će se koristiti.

PREGLED DOKUMENATA I ZAPISA

Pri planiranju službene kontrole u obzir se mora uzeti sva raspoloživa dokumentacija i zapisi o ranijem poslovanju SPH:

- dokumenti vezani za registraciju ili odobrenje objekta;
- prethodni zapisnici o provedenim službenim kontrolama, uključujući rješenja o naređenim mjerama te ostale dokumente o provedenim uzorkovanjima i analitička izvješća;
- zapisnici i rješenja drugih nadležnih tijela za provođenje službenih kontrola;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- sve druge relevantne informacije vezane uz SPH i aktivnosti koju provodi.

Ovisno o metodi i tehnici službene kontrole, pregled dokumenata mora biti obavljen prije provedbe službene kontrole te u obzir mora uzeti sve pisane i elektroničke informacije te informacije dostupne na bilo koji drugi način.

OČEKIVANO TRAJANJE SLUŽBENE KONTROLE

Veliki broj čimbenika može utjecati na trajanje službene kontrole.

Čimbenici koji utječu na trajanje službene kontrole:

- opseg službene kontrole;
- veličina objekta;
- složenost postupaka koje provodi SPH;
- broj, kontrolna metoda i tehnika te složenost kontrolnih aktivnosti službene kontrole koje treba provesti;
- prethodno evidentirane nesukladnosti;
- spremnost SPH na suradnju te drugi.

Nakon uvida u čimbenike koji utječu na trajanje službene kontrole, planirano trajanje službene kontrole može se prilagoditi tijekom provođenja same službene kontrole.

ODJEĆA I OPREMA

Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora biti odjevena na primjeren način što uključuje čistu zaštitnu odjeću (zaštitno odijelo, mrežicu za kosu, kacigu, pokrivala za obuću, zaštitnu maske, itd.).

U slučaju da je sukladno zahtjevima propisa o hrani i hrani za životinje potrebna posebna oprema za obavljanje planirane službene kontrole (npr. oprema za uzorkovanje, uređaj za praćenje temperature, plastične vrećice, plastične rukavice, prenosivi hladnjak, uređaj za mjerenje pH, vrećica za spužvice itd.), ista mora biti osigurana od strane nadležnog tijela ili nadležnog tijela za provođenje službene kontrole.

Uvijek kada se koriste uređaji za mjerenje isti moraju biti umjereni u skladu s posebnim propisima.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

Planovi službenih kontrola mogu se prilagođavati kako bi se uzeli u obzir čimbenici koji utječu na planirane aktivnosti, poput dostave ili zaprimanja obavijesti kroz Sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASFF) u slučaju incidenta ili potencijalnog incidenta vezanog za hranu ili hranu za životinje ili bilo koje druge vrste događaja koji vode do toga da nadležno tijelo ili nadležno tijelo za provođenje službene kontrole preusmjeri svoje resurse k drugim aktivnostima.

7. KONTROLNE METODE I TEHNIKE

U kontrolne metode i tehnike ubrajaju se: monitoring, nadziranje, verifikacija, revizija, inspekcija, uzimanje uzoraka i provođenje analiza.

Službene kontrole moraju se provoditi korištenjem prikladnih kontrolnih metoda i tehnika. Najčešće se kao kontrolne metode i tehnike primjenjuju inspekcija, revizija, uzorkovanje i provođenje analiza, nadziranje i verifikacija. Monitoring kao kontrolna metoda i tehnika provodi se sukladno godišnjim planovima službenih kontrola i/ili posebnim propisima.

U fazi planiranja provedbe službene kontrole potrebno je odlučiti se za najprikladniju kontrolnu metodu i tehniku uzimajući u obzir sljedeće:

- ***Dostupne resurse***

Revizija zahtijeva više znanja, iskustva i vremena nego inspekcija.

Aktivnosti uzorkovanja i ispitivanja ovise o dostupnosti odgovarajućih laboratorijskih resursa.

- ***Fazu proizvodnje, prerade i distribucije hrane ili hrane za životinje***

Kontrolne metode i tehnike koje se koriste za utvrđivanje sukladnosti sa zahtjevima propisa o hrani i hrani za životinje kod SPH koji se bavi primarnom proizvodnjom značajno su različite od onih koje se koriste za druge faze proizvodnje. Utvrđivanje sukladnosti SPH u objektu za preradu razlikuje se od utvrđivanja sukladnosti koje se provodi na razini maloprodaje.

- ***Veličinu objekta***

Veličina objekta direktno utječe na složenost kontrolnih aktivnosti.

- ***Kategoriju objekta prema riziku***

Nadležno tijelo i nadležna tijela za provođenje službenih kontrola planiraju aktivnosti službenih kontrola i njihovu učestalost u skladu s procijenjenim rizicima. Slijedom navedenog, svaki objekt mora biti kategoriziran prema procijenjenom riziku, a u objektu većeg relativnog rizika provoditi će se učestalije i opsežnije službene kontrole.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

REVIZIJA I INSPEKCIJA	
<i>Učinkovita službena kontrola SPH zahtjeva korištenje i „kontrola sukladnosti“ i „kontrola temeljene na sustavu“</i>	
INSPEKCIJA <i>Pristup koji se temelji na sukladnostima</i>	REVIZIJA <i>Pristup koji se temelji na sustavu</i>
<p>Inspekcija se sastoji od pregleda i ispitivanja struktura, materijala, dokumenata i zapisa o aktivnostima SPH s ciljem procjene sukladnosti uspostavljenih i operativnih postupaka SPH s propisanim zahtjevima.</p> <p>Inspekcija se provodi u objektu SPH tijekom proizvodnje.</p> <p>Inspekcija može biti sastavni dio revizije.</p>	<p>Revizijom se nastoji procijeniti učinkovitost postupaka upravljanja SPH i učinkovitost postizanja ciljeva propisanih propisima o hrani i hrani za životinje.</p> <p>Potrebno je zabilježiti prednosti i nedostatke sustava kontrola koje provodi SPH odnosno sustava samokontrola.</p> <p>Revizija se dijelom provodi izvan proizvodnog objekta SPH.</p>

Moguće je da se tijekom provođenja službene kontrole kod SPH primjeni više od jedne vrste kontrolne metode i tehnike te da nalazi utječu na vrstu kontrolne metode i tehnike koja će se primijeniti. U tim slučajevima, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora u zapisniku zabilježiti na temelju čega je odabrao kontrolnu metodu i tehniku koju je koristio.

Inspekcija se provodi bez prethodne najave, a prije provođenja revizije potrebno je prethodno obavijestiti SPH.

Po provedenoj službenoj kontroli, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola sastavlja *zapisnik*.

8. KONTROLNE AKTIVNOSTI

Ciljevi kontrolnih aktivnosti su:

- procijeniti opasnosti koje se mogu pojaviti u određenom objektu vezano uz aktivnosti koje se u objektu obavljaju, procijeniti razumijevanje tih opasnosti od strane SPH te primjenu odgovarajućih kontrola, uzimajući u obzir prirodu i veličinu objekta;
- utvrditi da li se hrana ili hrana za životinje proizvodi i postupa li se s njom na takav način da se ne izlaže rizicima, uzimajući u obzir primjenu postupaka utemeljenih na sustavu analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka (u daljnjem tekstu: HACCP) vezano za

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

namjenu i veličinu objekta te utvrditi da li postoje postupci kontrole i učinkovitost istih te da li se poduzimaju odgovarajuće korektivne mjere kada je to potrebno.

Koraci revizije i inspekcije koji su istovjetni:

- utvrđivanje činjeničnog stanja/prikupljanje dokaza;
- izrada zapisnika;
- rezultati službene kontrole;
- postupanje po provedenoj službenoj kontroli (poduzimanje mjera/davanje preporuka).

8.1 Utvrđivanje činjeničnog stanja/prikupljanje dokaza

Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola utvrdit će činjenice/prikupit će dokaze u svrhu utvrđivanja sukladnosti SPH sa zahtjevima i ciljevima propisa o hrani i hrani za životinje. Kriterije službene kontrole na temelju kojih je utvrđeno područje i opseg službene kontrole (prostorije, oprema, dokumentacija, evidencije i dr.) treba navesti u zapisniku.

U postupku utvrđivanja činjeničnog stanja/prikupljanja dokaza, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola može koristiti radnu dokumentaciju te opremu u svrhu da joj pomognu u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja/prikupljanja dokaza.

Službene kontrole hrane i hrane za životinje te zdravlja i dobrobiti životinja moraju uključivati sljedeće kontrolne aktivnosti:

- (a) pregled/ispitivanje bilo kojeg kontrolnog sustava, kojeg je uspostavio SPH i dobivenih rezultata;
- (b) inspekciju sljedećeg:
 - postrojenja proizvođača primarnih proizvoda, poslovanja s hranom ili hranom za životinje, uključujući njihovo okruženje, objekte, prostorije, opremu, uređaje i strojeve, prijevoz, kao i samu hranu i hranu za životinje;
 - sirovina, sastojaka, pomoćnih dodataka u proizvodnji te ostalih proizvoda koji se koriste u preradi i proizvodnji hrane i hrane za životinje;
 - poluproizvoda i gotovih proizvoda;
 - vode koja se koristi u proizvodnji, koja dolazi u kontakt s hranom i hranom za životinje i koja se koristi za pranje opreme koja je u kontaktu s hranom i hranom za životinje;
 - materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom;
 - proizvoda i postupaka za čišćenje i održavanje, kao i pesticida te
 - označavanja.
- (c) kontrolu higijenskih uvjeta u poslovanju s hranom ili hranom za životinje;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- (d) procjenu postupaka dobre proizvođačke prakse (engl. *Good Manufacturing Practice GMP*), dobre higijenske prakse (engl. *Good Hygiene Practice GHP*), dobre uzgojne prakse i HACCP sustava, pri čemu treba voditi računa o vodičima koji su izrađeni u skladu s propisima o hrani;
- (e) pregled pisane dokumentacije i drugih oblika evidencija koje bi mogle biti od važnosti pri procjeni sukladnosti s propisima o hrani ili hrani za životinje;
- (f) razgovore sa SPH i njihovim osobljem;
- (g) očitavanje zabilježenih vrijednosti na mjernim instrumentima SPH;
- (h) kontrole koje provodi nadležno tijelo vlastitim instrumentima kako bi verificiralo mjerenja koja su obavili SPH;
- (i) sve ostale aktivnosti potrebne za osiguranje postizanja ciljeva propisa o hrani i hrani za životinje.

Ukoliko je potrebno, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola može utvrdene činjenice/prikupljene dokaze dokumentirati fotografiranjem, grafovima, crtežom, magnetskim zapisom ili na druge primjerene načine.

SPH mora biti upoznat sa svim nepravilnostima ili nesukladnostima utvrđenim tijekom provođenja službenih kontrola.

U slučaju da je tijekom službene kontrole utvrđeno postupanje protivno odredbama propisa o hrani i hrani za životinje, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora poduzeti mjere.

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola mogu utvrditi činjenice/prikupiti dokaze na sljedeće načine:

- ***Neposrednim promatranjem***

Neposredno promatranje može se odnositi na:

- objekt i njegove prostorije (uključujući ured), linije proizvodnje, instalacijsku opremu, strojeve, njihovo okruženje i prijevozna sredstva;
- sirovine, sastojke, dodatke u postupku prerade i druge proizvode korištene za pripremu i proizvodnju hrane ili hrane za životinje, polugotovih i gotovih proizvoda;
- materijale i predmete koji dolaze u dodir s hranom ili hranom za životinje;
- vode koja se koristi u proizvodnji, koja dolazi u kontakt s hranom i hranom za životinje i koja se koristi za pranje opreme koja je u kontaktu s hranom i hranom za životinje;
- proizvode i postupke za čišćenje, održavanje i mjere DDD zaštite objekta;
- označavanje, prezentiranje i reklamiranje;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- standardne operativne postupke koje SPH provodi u objektu;
- dokumente koje posjeduje SPH i
- evidenciju nastalu u okviru postupaka koji se odvijaju u objektu, uključujući evidencije mjerenja i analize.

- ***Razgovor s odgovornom osobom ili osobama subjekta u poslovanju s hranom ili hranom za životinje i s njegovim osobljem***

Svrha razgovora s odgovornom osobom ili osobama SPH i drugim djelatnicima može biti:

- neposredno utvrđivanje/prikupljanje dodatnih činjenica/dokaza;
- utvrđivanje primjene postojećih postupaka i
- kompetentnost djelatnika SPH.

- ***Mjerenja***

Mjerenja mogu biti obavljena korištenjem instrumenata SPH i instrumenata osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola. U slučaju da su mjerenja provedena dva puta, dvije očitane vrijednosti se uspoređuju kako bi se procijenila kalibracija i osjetljivost instrumenata u vlasništvu SPH.

S ciljem procjene učinkovitosti postupaka koje provodi SPH, rezultati mjerenja provedenih u okviru službene kontrole se mogu usporediti s podacima zabilježenim u evidenciji SPH.

U nekim se slučajevima, neposredno promatranje vizualnih parametara može smatrati mjerenjem.

8.2 Rezultati službene kontrole

Nakon utvrđivanja činjeničnog stanja/prikupljanja dokaza, u svrhu izrade zapisnika i definiranja rezultata službene kontrole, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola uspoređuje utvrđene činjenice/prikupljene dokaze sa odredbama propisa o hrani i hrani za životinje. U pojedinim slučajevima, više utvrđenih činjenica/prikupljenih dokaza može izražavati jedan rezultat (kao u slučaju velikog broja nečiste opreme što naznačuje jedinstvenu nesukladnost vezano uz primjenu postupaka čišćenja). U drugim situacijama jedna utvrđena činjenica/prikupljeni dokaz može upućivati na više rezultata nesukladnosti.

Pri provođenju službenih kontrola, a s ciljem postizanja objektivnosti rezultata službenih kontrola preporučuje se korištenje kontrolnih lista i u tom slučaju su one sastavni dio zapisnika.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

REZULTATI SLUŽBENE KONTROLE – PRIMJER

Tijekom službene kontrole, uočena je nečista oprema (stol). Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola je u svojim bilješkama zabilježila navedenu činjenicu/dokaz i zatražila od SPH ili od njegovog predstavnika poduzimanje odgovarajuće korektivne mjere.

Budući da se radi o izričito propisanom zahtjevu da oprema SPH mora biti čista, *utvrđena činjenica/prikupljeni dokaz upućuje na rezultat da specifičan propisani zahtjev nije zadovoljen.*

Također, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola je primijetila da je stol jako istrošen te stoga teško može biti očišćen na odgovarajući način. Dakle, drugi rezultat kojeg treba zabilježiti: *postupak održavanja ne jamči postizanje ukupnih propisanih zahtjeva odnosno da se hrana ili hrana za životinje ne smije onečistiti nakon dodira s površinama.*

Nakon nekoliko razgovora s osobljem objekta, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola smatra da veći dio osoblja nije shvatio postupke čišćenja koje je odredio SPH te ih stoga ne primjenjuju na odgovarajući i učinkovit način. Ova primjedba dovodi do trećeg rezultata: *postupak obuke osoblja ne postiže cilj.*

Ukoliko stol nije konstruiran na način koji bi omogućio odgovarajuće čišćenje (neki dijelovi se kod čišćenja ne mogu lako dosegnuti, površine su načinjene od grubih i poroznih materijala itd.), daljnjim promatranjem opreme mogla bi se čak utvrditi neadekvatnost opreme (oblik, materijal, konstrukcijski kriteriji itd.).

8.3 Izrada zapisnika

Zapisnik ima sljedeće ciljeve:

- dokumentirati kontrolne aktivnosti službene kontrole koje je provela osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola;
- priopćiti SPH primijećene nesukladnosti;
- narediti/preporučiti SPH poduzimanje primjerenih korektivnih mjera i aktivnosti;
- čuvanje zapisnika o prošlim službenim kontrolama SPH koji se mogu koristiti za kategorizaciju rizika.

Nadležno tijelo ili nadležno tijelo za provođenje službene kontrole će SPH dati primjerak zapisnika.

Zapisnik mora sadržavati sljedeće stavke:

1. Datum i mjesto provođenja službene kontrole;
2. Naziv SPH koji je bio predmet službene kontrole (ako je potrebno naziv može uključivati i kratki opis aktivnosti);

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

3. Cilj službene kontrole;
4. Imena osoba koje su provele službenu kontrolu, imena odgovornih osoba SPH koji su prisustvovali službenoj kontroli;
5. Kriteriji službene kontrole;
6. Primijenjene kontrolne metode, tehnike i aktivnosti;
7. Sva područja, odjeljci, linije proizvodnje i dr. koje su ispitane u okviru službene kontrole;
8. Procesi, postupci i aktivnosti koje provodi SPH, a koje su kontrolirane;
9. Dokumenti i zapisi koji su kontrolirani;
10. Rezultati službene kontrole;
11. Eventualne primjedbe;
12. Zaključak službene kontrole koji treba biti u skladu s ciljem službene kontrole;
13. U slučaju da su utvrđene nesukladnosti, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom u zapisniku se naređuju mjere kod donošenja usmenog rješenja;
14. Potpisi osoba koje su provele službenu kontrolu i potpisi drugih sudionika;
15. Datum i mjesto sastavljanja zapisnika.

NAPOMENE U VEZI PRIPREME ZAPISNIKA

- Područja službene kontrole, bilo da se radi o prostorijama, opremi ili dokumentima i zapisima, zajedno s kriterijima koji su doveli do njihovog odabira, moraju biti precizno opisani. Jednom rečenicom na kraju zapisnika treba navesti da se zaključak odnosi jedino na aspekte poslovanja s hranom ili hranom za životinje koji su bili predmet službene kontrole. Ovo će spriječiti bilo kakvu moguću zloupotrebu zapisnika.
- Kada SPH ima prigovor na rezultate službene kontrole ili uloži žalbu na ponašanje osobe koja je provela službenu kontrolu, tada osoba koja je provela službenu kontrolu treba pokušati riješiti sva problematična pitanja na zakonom propisan način.
- Vezano za zaključke, isti moraju odgovarati na implicitna pitanja postavljena ciljevima službene kontrole (npr. ako je cilj službene kontrole “procijeniti postupke čišćenja u poslovanju s hranom ili hranom za životinje”, zaključak treba biti: “postupci čišćenja su odgovarajuće osmišljeni i primijenjeni” ili “postojeći postupci čišćenja su neodgovarajući i loše primijenjeni”).

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

Pod pretpostavkom da SPH mora uvijek biti obaviješten, barem usmeno, o utvrđenim činjenicama/prikupljenim dokazima, širina ili kompleksnost utvrđenih činjenica/prikupljenih dokaza u nekim slučajevima otežava osobi koja je provela službenu kontrolu formuliranje rezultata i izradu zapisnika na licu mjesta.

Po provedenoj službenoj kontroli, SPH svojim potpisom na zapisniku potvrđuje da je upoznat s utvrđenim činjeničnim stanjem te dobiva primjerak zapisnika.

8.4 Postupanje po provedenoj službenoj kontroli

U slučaju da službenom kontrolom nisu utvrđene nesukladnosti, zapisnik se pohranjuje i relevantne informacije se unose u bazu podataka nadležnog tijela ili nadležnog tijela za provođenje službene kontrole.

U slučaju da su službenom kontrolom utvrđene nesukladnosti, nadležno tijelo za provođenje službene kontrole ili osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora poduzeti mjere u skladu s odredbama propisa o hrani ili hrani za životinje kako bi SPH uklonio utvrđeni nedostatak. Nadležno tijelo za provođenje službene kontrole ili osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola dostavlja SPH sljedeće:

1. Rješenje u pisanom obliku u vezi s mjerama koje se poduzimaju u skladu s odredbama propisa o hrani ili hrani za životinje i obrazloženje te
2. Pouku o pravnom lijeku.

U postupku odlučivanja koje mjere treba poduzeti, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola u obzir će uzeti prirodu nesukladnosti, vrstu prekršaja i dosadašnje postupanje SPH u provođenju propisa.

Takvo postupanje će, gdje je primjereno, uključivati sljedeće mjere:

- uvođenje sanitarnih ili drugih postupaka koji se smatraju potrebnima kako bi se osigurala sigurnost hrane ili hrane za životinje odnosno zdravstvena ispravnost i higijena hrane ili hrane za životinje ili provođenje propisa o hrani ili hrani za životinje ili propisa o zdravlju i dobrobiti životinja;
- ograničavanje ili zabranu stavljanja na tržište te uvoza ili izvoza hrane ili hrane za životinje ili životinja;
- monitoring, i prema potrebi, naredbu povlačenja s tržišta, opoziva i/ili uništavanja hrane ili hrane za životinje;
- odobrenje da se hrana ili hrana za životinje koristi u druge svrhe drugačije od onih za koje je prvobitno bila namijenjena;
- privremena zabrana rada ili zatvaranje cijelog ili dijela objekta u poslovanju s hranom ili hranom za životinje na odgovarajuće vremensko razdoblje;

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

- privremeno ili trajno stavljanje van snage odobrenja za rad objekta u poslovanju s hranom ili hranom za životinje;
- mjere određene posebnim propisima za pošiljke iz uvoza;
- ostale mjere koje nadležno tijelo ili nadležno tijelo za provođenje službene kontrole smatra primjerenima, uključujući i sankcije.

Također, u slučaju utvrđivanja nesukladnosti primjenjuju se prekršajne odredbe propisane Zakonom o hrani, Zakonom o veterinarstvu, Zakonom o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu te ako je potrebno i drugim zakonima.

PROVEDBENE MJERE – NEKI PRIMJERI

1. Održavanje i čišćenje opreme koja nije spremljena na odgovarajući način → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola naredit će SPH da ukloni nedostatak;
2. Neredovito i neučinkovito čišćenje → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola naredit će SPH provedbu temeljitog i učinkovitog postupka čišćenja;
3. Kao posljedica neredovitog i neučinkovitog čišćenja, hrana ili hrana za životinje je izložena kontaminaciji i ne postoje osnovani izgleđi za trenutno uklanjanje nedostataka → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola naredit će obustavu poslovanja s hranom ili hranom za životinje i/ili će zatvoriti dio objekta ili cijeli objekt na odgovarajuće vremensko razdoblje;
4. Na otvore na objektu (vrata, prozori itd.) u prostoru za hranu ili hranu za životinje nisu postavljene mrežice protiv insekata, ali nema dokaza o postojanju nametnika u unutarnjem okruženju → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola naredit će SPH da ukloni nedostatak;
5. Primijećena je ozbiljna infestacija glodavcima (nalaz fecesa) koja dovodi do direktnog onečišćenja hrane ili hrane za životinje → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola narediti će uništavanje onečišćene hrane ili hrane za životinje i svih drugih predmeta za koje se utvrdi da su onečišćeni, a SPH će narediti primjenu korektivnih mjera usmjerenih na kontroliranje nametnika u objektu i u okolini objekta. U slučaju da se ne može sa sigurnošću zajamčiti sprječavanje onečišćenja hrane ili hrane za životinje, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola može narediti djelomično ili potpuno zatvaranje objekta;
6. Nakon analitičkih ispitivanja provedenih u okviru planiranih aktivnosti službene kontrole, otkrivena je neprihvatljiva kontaminacija hrane ili hrane za životinje → osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola naredit će SPH da identificira sve serije hrane povezane sa serijom za koju je otkrivena nesukladnost sa propisanim zahtjevima i povuče i/ili opozove iste s tržišta.

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

U slučaju privremenog obustavljanja aktivnosti ili djelomičnog ili potpunog zatvaranja objekta, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola će o tome obavijestiti nadležno tijelo za provođenje službene kontrole kako bi se omogućilo ažuriranje odgovarajućeg registra/upisnika objekata.

Jednom kada je SPH učinkovito i u potpunosti proveo sve korektivne mjere, što je provjereno od strane osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola te kada su poduzete i završene provedbene mjere, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola mora sastaviti zapisnik i sve vezane dokumente i zapise unijeti u bazu podataka nadležnog tijela odnosno nadležnog tijela za provođenje službene kontrole.

Podaci i informacije o provedenim službenim kontrolama koriste se za kategorizaciju rizika te za planiranje budućih aktivnosti službenih kontrola.

9. VOĐENJE EVIDENCIJA

Odgovarajuće vođenje evidencije je nužno za pohranjivanje podataka o svim prošlim aktivnostima službenih kontrola i o relevantnim rezultatima, s ciljem:

- Kategorizacije rizika poslovanja s hranom ili hranom za životinje;
- Provođenja daljnjeg planiranja aktivnosti službenih kontrola;
- Dokazivanja da su planirani postupci bili provedeni;
- Provođenja interne verifikacije za procjenu učinkovitosti aktivnosti službenih kontrola.

Svi relevantni zapisi izrađeni u okviru aktivnosti službenih kontrola trebaju biti arhivirani u uredu nadležnog tijela ili nadležnih tijela za provođenje službenih kontrola.

Pohranjene zapise treba čuvati kroz odgovarajuće vremensko razdoblje, a njima rukovati na način da se zajamči tajnost relevantnih podataka.

10. ODGOVORNOSTI

Tijelo Radnje	<i>Nadležno tijelo ili nadležno tijelo za provođenje službene kontrole</i>	<i>Osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola</i>
Priprema planova službenih kontrola	✓	✓

Ministarstvo poljoprivrede	Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje	Izdanje/izmjena br: 02/2014 Datum: 14.10.2014.
----------------------------	---	---

Planiranje provedbe plana službenih kontrola	✓	✓
<i>Provođenje službene kontrole</i>		✓
<i>Izrada zapisnika</i>		✓
<i>Postupanje nakon službene kontrole</i>		✓
<i>Vođenje evidencija</i>	✓	✓